

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorozantky:	Sylva Řezníková
Téma práce:	Menšiny v českém a polském právu
Rozsah práce:	233 253 znaků včetně mezer a poznámek pod textem (dle prohlášení rigorozantky ze dne 22. 1. 2023)
Datum odevzdání práce:	23. 1. 2023 (v elektronické i tištěné podobě)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma rigorózní práce považuji za aktuální, a to nejen pokud jde o otázky, které vyvstávají ve vztahu k menšinám v současné době, ale i pokud jde o skutečnost, že v odborné literatuře nelze nalézt příliš mnoho zdrojů, které by se uceleně věnovaly vybranému tématu. V této oblasti jsou předmětem diskuzí stále nové otázky, proto považuji za žádoucí, že se rigorozantka tématu věnovala a předložila kvalifikační práci, která se problematikou podrobněji a uceleně zabývá. Rovněž považuji za důležité, že se autorka věnovala i komparaci se zahraniční právní úpravou, což je samozřejmě přínosné.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Rigorozantka si vybrala téma, jehož zpracování předpokládá nejen teoretické znalosti z oblasti práva, ale též z oblasti historie a samozřejmě i z aplikační praxe, jelikož jak sama ve své práci opakovaně uvádí, vnitrostátní právní úprava obsahuje řadu nedostatků, které ostatně mají již základ v tom, že neobsahuje vymezení základní terminologie. Kromě vnitrostátní právní úpravy je třeba pracovat s řadou mezinárodních právních dokumentů a v případě daného tématu i se zahraničními prameny.

Pokud jde o metody zpracování rigorózní práce, byly použity standardní metody, a to zejména deskripce, analýza, syntéza a zvláště pak komparace. Teoretickému a metodologickému rámci se autorka podrobně věnuje v kapitole č. 2.

3. Formální a systematické členění práce

Kromě úvodu a závěru se rigorózní práce člení celkem do pěti kapitol. Při pohledu na obsah rigorózní práce však tato obsahuje celkem osm číslovaných kapitol, jelikož rigorozantka se pro neznámé důvody rozhodla v rozporu s příslušným opatřením děkana očíslovat i úvod (kapitola č. 1), závěr (kapitola č. 7), seznam použitých zdrojů (kapitola č. 8). Číslování částí práce, které číslovány být nemají, pak poměrně zásadním způsobem znepřehledňuje strukturu celé práce.

V první faktické kapitole (označené jako kapitola č. 2) se autorka věnuje teoretickému a metodologickému rámci a mj. zde vymezuje výzkumný problém a výzkumné otázky. Ve druhé faktické kapitole (označené jako kapitola č. 3) se autorka věnuje mezinárodním a evropským pramenům práva relevantním ve vztahu k řešenému tématu. Ve třetí faktické kapitole (označené jako kapitola č. 4) se autorka zabývá pojmem národnostní menšina a jeho vymezením. Ve čtvrté faktické kapitole (označené jako kapitola č. 5) autorka rozpracovává přehled a srovnání domácích právních úprav ve světle judikatury. V poslední, páté faktické kapitole (označené jako kapitola č. 6) se autorka věnuje státním institucím na podporu národnostních menšin.

Pokud jde o systematické členění práce, rigorozantka postupovala logicky a jednotlivé kapitoly na sebe fakticky navazují. Formální členění práce je pak s ohledem na výše uvedené poněkud problematické, kdy nerespektování závazné šablony rigorózní práce, která je součástí příslušného opatření děkana, vede k její nepřehlednosti, což je škoda.

4. Vyjádření k práci

Velmi kladně hodnotím, že autorka nepřístupovala k danému tématu výhradně jen z pohledu práva, ale rovněž i z pohledu historie a jiných společenských věd, což je velmi žádoucí.

Dále bych na tomto místě rád poukázal na kapitulu č. 2 nazvanou *Teoretický a metodologický rámeček*. Obdobné kapitoly, resp. vůbec zmínky o uvedeném v řadě kvalifikačních prací schází, což lze samozřejmě považovat za chybu, které se autorka (na rozdíl od jiných uchazečů) nedopustila. Tato kapitola je ostatně východiskem pro jakékoli další úvahy, které rigorozantka dále vede. Autorka se v jednotlivých subkapitolách nejprve zabývá výzkumným problémem a výzkumnými otázkami, metodologií práce, dále se věnuje současnému stavu poznání a historickému kontextu ochrany práv menšin v České republice a v Polsku. Z hlediska systematiky bych právě posledně uvedené téma, resp. subkapitolu č. 2.4 *Historický kontext ochrany práv menšin v České republice a v Polsku* zařadil na jiné místo rigorózní práce, jelikož příliš neodpovídá názvu této kapitoly, avšak toto považuji spíše za formální výtku.

V subkapitole č. 2.1 (s. 7) rigorozantka nastínila výzkumný problém: „*V tomto výzkumném projektu se zaměřuji především na kulturní a jazyková práva a na nerovnosti či nekonzistence vznikající z absence univerzálně přijímané definice a konceptu národnostní menšiny a neexistence konsensu ohledně rozlišování jazykových a kulturních práv poskytovaných a zaručovaných státem menšinám tradičním (autochtonním), imigrantům (allochtonním menšinám) či skupinám domorodého obyvatelstva.*“ A dále pak i hlavní výzkumnou otázku: „*Hlavní výzkumnou otázkou je, jakým způsobem přistupují k ochraně národnostních menšin dvě zvolené jurisdikce, v čem jsou si tyto dva systémy podobné a v čem se liší. S tím souvisí dílčí výzkumné otázky, tedy zkoumání, zda rozdílné přístupy mohou mít vliv na postavení konkrétních menšin v rámci poskytování záruk i v rámci praktického uplatňování těchto záruk a jestli se v některé jurisdikci vyskytuje nekonzistence v právní úpravě. V rámci podrobného zkoumání jednotlivých záruk a oprávnění pro menšiny je také do analýzy zahrnuta judikatura v obou zemích, což poskytuje údaje o uplatňování práva v rozhodovací činnosti soudů.*“

Velmi oceňuji, že rigorozantka práci pojala nikoli jako pouhou deskripci současné právní úpravy, resp. současného stavu, ale naopak právě jako výzkum. Zvláště pak oceňuji, že nevěnovala podstatnou část své práce úvodu do problematiky a obsáhlým opakováním toho, co je již bylo o tématu napsáno, ale po krátkém uvození přistoupila rovnou k vlastnímu výzkumu a zaměřila se na konkrétní problémy a otázky, což jí umožnilo provést analýzu do hloubky.

Rovněž oceňuji, že rigorozantka pracovala se skutečně velkým množstvím odborné literatury a judikatury.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Rigorozantka vymezila cíl práce na s. 5 takto: „ <i>Cílem této práce je předložit shrnující doktrinální a sociolegální analýzu současného právního ukotvení práv menšin v České republice a v Polsku.</i> “ Na uvedené pak logicky navazuje výše nastíněný výzkumný problém a výzkumné otázky. Odpovědi na výzkumné otázky autorka podává v závěru práce, který je přehledně strukturován do několika subkapitol. Autorka dle mého názoru cíl práce naplnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Dle mého názoru rigorozantka prokázala samostatnost při zpracování tématu. Pokud jde o zhodnocení práce z hlediska plagiátorství, dle

	protokolu o výsledku kontroly rigorózní práce vykazuje tyto výsledky: Počet podobných dokumentů: 26 Maximální podobnost: 3 %
Logická stavba práce	Rigorozantka postupovala logicky, jednotlivé kapitoly jsou provázány a navazují na sebe.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracovala s řadou zdrojů, a to jak pokud jde o českou literaturu, judikaturu a právní předpisy, tak i o zahraniční zdroje, zejména pak pochopitelně o polské zdroje, kterých použila skutečně vysoké množství.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka se v rigorózní práci neomezila pouze na deskripci, ale podává vlastní kritické úvahy. Autorka se tedy zpracovanému tématu věnovala do hloubky.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Z hlediska formálního považuji za problematické nedodržení závazných pokynů pro rigorózní práci, které jsou stanoveny příslušným opatřením děkana. Kromě uvedeného nemám žádné další připomínky k formální úpravě práce.
Jazyková a stylistická úroveň	Velmi dobrá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1) V kapitole č. 6 *Státní instituce na podporu národnostních menšin* se rigorozantka stručně věnuje Radě vlády pro národnostní menšiny v České republice a Společné komisi vlády a národnostních a etnických menšin v Polsku. Zpracování této kapitoly je výhradně deskriptivní, proto bych rád znal názor rigorozantky na úlohu jmenované rady a komise a zejména na otázku (ne)dostatečnosti jejich oprávnění.

2) Autorka se v rigorózní práci zmiňuje o povinnostech ve vztahu k národnostním menšinám, které jsou zakotveny v zákonech č. 128/2000 Sb. a č. 129/2000 Sb. (opomíjí však zmínku o zákonu č. 131/2000 Sb.). Vzhledem k tomu, že autorka k tomuto nepodává žádné úvahy *de lege ferenda*, zajímalo by mě, zda je dle jejího názoru úprava v těchto zákonných předpisech dostatečně kvalitní, popř. zda by navrhovala nějaké změny.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Rigorózní práci doporučuji k obhajobě.
---	--

V Praze dne 9. 2. 2023

JUDr. Ing. Martin Adamec, Ph.D.,
oponent rigorózní práce